

Παράδειγμα 1

Έστω ότι σε μία οικονομία παράγονται τρία τελικά αγαθά, τα Α, Β, Γ. Οι τιμές και οι ποσότητες στα έτη 2003 και 2005 είναι οι εξής:

	Αγαθό Α		Αγαθό Β		Αγαθό Γ	
	Τιμή	Ποσότητα	Τιμή	Ποσότητα	Τιμή	Ποσότητα
2003	8	900	15	80	40	500
2005	10	1000	20	100	50	500

- α) Να προσδιοριστεί το ον. ΑΕΠ για τα έτη 2003 και 2005
- β) Να προσδιοριστεί το πραγματικό ΑΕΠ το 2005 με έτος βάσης το 2003
- γ) Να υπολογιστεί ο ρυθμός μεγέθυνσης της οικονομίας μεταξύ των ετών 2003 και 2005
- δ) Αν το παραγωγικό κενό για το 2005 ήταν € 1000, να υπολογιστεί το δυνητικό ΑΕΠ του 2005

Λύση

$$\alpha) \text{ Ον. ΑΕΠ}_{2003} = P_{2003}^A Q_{2003}^A + P_{2003}^B Q_{2003}^B + P_{2003}^\Gamma Q_{2003}^\Gamma = 28400$$

$$\text{Ον. ΑΕΠ}_{2005} = P_{2005}^A Q_{2005}^A + P_{2005}^B Q_{2005}^B + P_{2005}^\Gamma Q_{2005}^\Gamma = 37000$$

$$\beta) \text{ Πραγματικό ΑΕΠ}_{2005} =$$

$$P_{2003}^A Q_{2005}^A + P_{2003}^B Q_{2005}^B + P_{2003}^\Gamma Q_{2005}^\Gamma = 29500$$

$$\gamma) \text{ ρυθμός μεγέθυνσης} = \frac{\pi\rho.\text{ΑΕΠ}_{2005} - \pi\rho.\text{ΑΕΠ}_{2003}}{\pi\rho.\text{ΑΕΠ}_{2003}} = 3,9\%$$

$$\delta) \text{ Παραγωγικό κενό} = \text{Δυνητικό ΑΕΠ} - \text{Πραγματοποιούμενο ΑΕΠ}$$

$$\Rightarrow \text{Δυνητικό ΑΕΠ} = 1000 + 29500 = \text{€ } 30500$$

Παράδειγμα 2

Σε μία κλειστή οικονομία λειτουργούν 3 επιχειρήσεις, οι Α, Β και Γ και η παραγωγή διαρθρώνεται ως εξής: η επιχείρηση Α κάνει εξόρυξη ενός φυσικού πόρου που διαθέτει στη Γ. Η Β παράγει μηχανολογικό εξοπλισμό που διαθέτει στη Γ. Η Γ παράγει ένα τελικό καταναλωτικό αγαθό που διαθέτει στην αγορά. Στην οικονομία αυτή δεν υπάρχει κρατικός τομέας, ούτε απόσβεση κεφαλαίου. Το περασμένο έτος διαμορφώθηκαν τα παρακάτω αποτελέσματα των επιχειρήσεων:

	Επιχ. Α	Επιχ. Β	Επιχ. Γ
Πωλήσεις	100	150	250
Μισθοί	30	50	40
Ενοίκια	20	40	50
Τόκοι	20	30	40
Κέρδη	30	30	120
Μεταβολή στα αποθέματα	0	0	100

Βάσει των παραπάνω στοιχείων να υπολογιστεί το ΑΕΠ της οικονομίας αυτής με α) τη μέθοδο της τελικής δαπάνης, β) τη μέθοδο των εισοδημάτων, γ) τη μέθοδο της προστιθέμενης αξίας

Λύση

α) Μέθοδος της τελικής δαπάνης:

Στην οικονομία αυτή, τελικά αγαθά παράγουν οι επιχειρήσεις Β και Γ. Η Β παράγει κεφαλαιουχικό εξοπλισμό και η Γ καταναλωτικό αγαθό. Άρα:

$$\text{ΑΕΠ} = \text{Κατανάλωση (C)} + \text{Επένδυση (I)} = 250 + 150 + 100 = 500$$

Αξία νέου
κεφαλαιουχικού
εξοπλισμού

Μεταβολή στα
αποθέματα

β) Μέθοδος των εισοδημάτων:

Τα εισοδήματα περιλαμβάνουν μισθούς, τόκους, ενοίκια και κέρδη (αμοιβή επιχειρηματικότητας). Για κάθε επιχείρηση

προσθέτουμε τα νούμερα που αντιστοιχούν στα παραπάνω μεγέθη και στο τέλος, για να υπολογίσουμε το ΑΕΠ, προσθέτουμε το σύνολο εισοδημάτων που κατέβαλλε η κάθε επιχείρηση.

	Επιχ. Α	Επιχ. Β	Επιχ. Γ	Σύνολο
Μισθοί	30	50	40	120
Ενοίκια	20	40	50	110
Τόκοι	20	30	40	90
Κέρδη	30	30	120	180
				500

γ) Μέθοδος της προστιθέμενης αξίας

	Επιχ. Α	Επιχ. Β	Επιχ. Γ	
Εκροές	100	150	250+100	
Εισροές	0	0	100	
Προστιθ. Αξία	100	150	250	500

Παράδειγμα 3

Να προσδιορίσετε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές ή λάθος

α) Σε μία κλειστή οικονομία με έλλειμμα στον κρατικό προϋπολογισμό, οι επενδύσεις είναι μικρότερες από την ιδιωτική αποταμίευση

β) Αν οι επενδύσεις σε μία ανοικτή οικονομία ανέρχονται στο ύψος της εθνικής αποταμίευσης, τότε το έλλειμμα στις εξωτερικές συναλλαγές της οικονομίας αυτής θα διευρύνεται

γ) Η αύξηση των φόρων σε μία ανοικτή οικονομία με σταθερή επένδυση και ιδιωτική αποταμίευση θα προκαλέσει μείωση του ελλείμματος στις συναλλαγές με το εξωτερικό

Απαντήσεις

α) Σωστό. Σε κλειστή οικονομία ισχύει:

$$I \equiv S + (T - G) \Rightarrow I - S \equiv (T - G) \text{ με } (T - G) < 0, I - S < 0 \Leftrightarrow I < S$$

β) Λάθος. Εφόσον ισχύει $I = S_{\text{national}}$ και $I = S_{\text{national}} + S^*$ $\Leftrightarrow S^* = 0$. Άρα το εξωτερικό ισοζύγιο είναι ισοσκελισμένο.

γ) Σωστό. Αν στη σχέση $(S-I)+(T-G)\equiv X-N$ αυξηθούν οι φόροι, τότε θα αυξηθεί συνολικά το αριστερό μέλος της εξίσωσης και άρα θα αυξηθεί και το $X-N$ δηλαδή θα μειωθεί το έλλειμμα στις συναλλαγές με το εξωτερικό.

